PROPERTY OF ACKU

اصلاح

مدیر : محمد قدیر تره کی
اداره : دعمومی مطبعی له خنگه - کابل
بی امضاء مقالی د مد یر له خوا لیکلی کیږی
بی د تعطیل له ور ځو هر ه ورځ خپریږی

محا بونه کالنی شپږ میا شتنی
د کابل په ښار کښی ۲۵- افغانی ۱٤ - افغانی
په افغانستان کښی ۳۰- افغانی ۱۸- افغانی
په دباندنیو هوادو کښی یو نیم پونډ ۱۸ شلنگ

گڼه (۱۷٤) کال (۱۵) دوشنبه (۲۳) د حوت ۱۳۲۲ ش (۱۷) د ربیع الاول ۱۳٦۳ ق (۱۳) د مارچ ۱۹٤٤ ع برابر پسی لمبر (۳۷۸۱)

وقت نهال شانیست

(٥)

ښاغلی محمدزمانخان
متخصص ز را عت :

حالا نکه در شاخه خوابانی ساقه و یاشاخهٔ نبات را بدون قطع نمودن از اصل درخت یاپایه تحت خاك نموده شرایط لازمه را ازقبیل رطوبت وغیره فراهم می آوریم تابرساقه ویاشاخهٔ مذکور ریشه پدیدار گردد. این ریشه‌هارا ریشه های نابجا میتوان نامید در صورتیکه تولید این ریشه های نابجا به زودی انجام پذیرد از قلمه و در صورت معکوس از شاخه خوابانی کار می گیریم .

در عمل شاخه خوابانی فایدهٔ مهم اینست که نبات جدید دارای تمامی خواص ومميزات نبات اصلی بوده برای اصلاح آن مثل نهال های خسك که از پاشیدن خسته حاصل میشوند محتاج به عمل پیوند نمیگردیم. لهذا شاخه خوابانی رابهتر است مخصوص اشجار باقیمت و کمیاب بگذاریم. در شاخه خوابانی تا وقتیکه برساقه یاشاخچهٔ نبات ریشه پیدانشده است خورا که ازاصل نبات گرفته می‌شود. وقتیکه ریشه‌های نابجابر آن پیداشدند آنرا ازپایهٔ اصلی جدا میکنیم . شاخه خوابانی بچند صورت اجرا می شود :

۱ :- در صورتیکه خم نمودن شاخچهٔ نبات بر زمین ممکن باشد زمین را قدری کنده یك حصهٔ شاخه را در آن فرو برده انجام دیگر آن رابیرون میکشیم . چون بحصهٔ زیرزمینی ریشه‌های نابجابروید شاخه را ازاصل نبات جدا مینمائیم.

۲ :- در صورتیکه خم کردن شاخه از سبب بلندی درخت برزمین ممکن نباشد خاك را به نزد شاخه می بریم یعنی صندوق چوبی را پرازخاك کرده بدرخت قائم میکنیم وشاخهٔ آن رابزیر خاك صندوق مذکور کرده وقتا فوقتا آب میدهیم بعداز چندروز که ریشه‌های نابجاپدیدار گردد شاخه را از نبات اصلی قطع نموده باصندوق بپایان می آوریم .

۳ :- در صورتیکه شاخهٔ درخت بسیار دراز باشد ممکن است که به نقاط متعدد آن را زیر خاك نموده نهال های متعددی حاصل کنیم.

٤ :- اگر بخواهیم که قلمه های متعددی بدست آوریم نبات را یك بلست از روی زمین بلند تر قطع نموده روی آن راباخاك میپوشیم بعد از چندی به زیرخاك نوده‌های جدیدی از حصهٔ قطع شده میروید. وبرروی نوده‌های مذکور در میان خاك ریشه های نابجانیز سر میزند هر کدام ازین نوده‌ها نهال علیحده بماخواهدداد . عموماً درختانیکه چوب نرم داشته باشندوبرطوبت مایل بوده نموی سریع داشته باشند ذریعهٔ قلمه تولیدمی یابندمثل بیدوچنار. درختانیکه چوب سخت تر داشته میلان شان هم به رطوبت منوط وهم سرعت نموی شان باعتدال باشد توسط شاخه خوابانی تولید می یابند مثل ناك سیب وغیره در ختانیکه چوب شان بسیارسخت ونموی شان آهسته ومیلان شان بەرطوبت کمترباشد بجز ذریعهٔ تخم بدیگر صورت تولید نمی‌یابند مثل درختان جنگلی بلوط ، جلغوزه ناجو وغیره .

این بود ذرایع تکثیر و تولید نباتات که شرح داده شد . دهقان وزمیندار عند الموقع باید برای ازدیاداشجار ازذرایع مذکور کار بگیرند واز زیادتی نهال و درخت برقیمت زمین وثروت خویش افزایند زیرا نهال ثروت نموکننده ایست که‌چون سبز گردد خودبخود نمومیکند وچون ماه حمل بهترین موقع تکثیر وتولید نهال است باید ازین ماه خصوصاً روز های اول آن استفادهٔ لازمه وممکنه بعمل آید . (انتها)

دباندنی خبرونه

مسکو : دحوت پر (۲۱) شوروی قواؤ دجرمنیانو مقاومت مات کړاود (تارنوپول) په ښار کښې جګړه جاری ده . د (پروسکو روف) په ناحیه کښې شوروی قواؤ دخپلو تعرضی حملو په اثر له جرمنیانو نه ۳۰ ودان ځایونه اوپو داور گاډی سټیشن ونیو ددغو ځایو دنیو لو په وخت کښې دجرمن (۱۱) موټر ارونکی توپونه (۲۰) صحرائی توپونه ۳ ټانکه (۷۰) لاری- موټران واجه شوه .

د(داوید کوفتس) د کلی په شاؤخوا کښې ددوو ورځو دجګړې په اثر دجرمن (٦۰) ټانکه له کاره وائستل شوه اوله جرمنیانو نه ډیر بندیان ونیول شوه. د(اومان) دښار په غرب اوشمال غرب کښې شوروی قواؤ خپلو حملوته وسعت ور کړاود کیئف په ولایت کښې ئې یومحلی مرکز (لادشیر انکا) سره له سل نور و ودانو ځایو بیرته ونیول پرون شوروی قواوی داو کرائن په جنوب کښې سره ډیرو ختو اوچکړو (۲۰) کیلومتره وړاندې لاړې اودجرمن (۲) زره عسکر ئې ووژل اوډیر جنګی لوازم ئې ولجه کړه په دغه جبهه کښې شو روی قواؤ د شوروی (۲۰۰۰۰) کسه آزاد کړه د(کریفو گراد) دښار په غرب اوشمال غرب کښې شوروی قواؤ خپل تعرض پسی اوږد کړاو د (زولوتوپول) اود (نوفومیر گورود) اود (بولسایاویسکا) محلی مرکزونه ئې سره د(٤۰) ودانو ځایو اودوو داور گاډو سټیشنانو بیرته ونیول د(زولوتوپول) دښار دنیو لو په جګړه کښې دجرمن (۸۰۰) عسکر ووژل شوه اوپوځه حربی لوازم ځنی ولجه شوه د(کریوای‌روگ) په غرب او شمال غرب کښې شور وی قواؤ سره د کلکو جګړو وړاندې تګ و کړ او (۵۰) ودان ځایونه ئې ونیول شور وی قواوی د (لوزو واتکا) ترسیند پوری‌ورتلې اود (دولینسکایا) داور گاډی‌مهم‌مرکزته‌رسیدلی دی .

په‌بله خنده کښې‌دیوی ورځې په جګړه کښې دجرمن (٤۰) ټانکه اوموټر لرونکی توپونه او (١٦) دحمل‌ؤنقل زره پوښه‌موټران‌او (۱۰۰۰) لاری موټران ولجه شوه .د(اپوستولوو) دښار په جنوب غرب اوجنوب کښې شوروی قواؤ خپل‌وړاندې تګ‌پسی اوږد کړاو (٦۰) ودان‌ځایونه‌ئې‌ونیول شوروی قواوی دشپې لەخوا ددنیپر تر سینه پوری‌ورتلې اودخپلو حملو په اثر ئې د (نیکولایف) په‌ولایت کښې د (بوریسلاف) محلی مرکزونیو.

شوروی بل‌ټولګی‌وړاندې‌تګ وکړ او دجرمن یو کندك پیاده عسکر ئې ووژل او د دوی (۱۲) توپه (٤۹) لاری-موټران اونور حربی لوازم ئې ولجه کړه. دمحاذ په نورو‌څنډو کښې محلی اواکتشافی جګړې وشوې.

دحوت پر (۲۰) په‌ټولومحاذو کښې دجرمن (۹۸) ټانکه او (٤۹) الوتکی تلفی شوی دی . «تاس»

الجزیره : د متحدینو حربی اعلامیه‌وائی‌چه : د متحدینو دبحری قواؤ عملیات د «ادریاتیك» په بحیره کښې شروع دی. دپنجشنبی په شپه دمتحدینو مخربو د «کور کولا» دجزیری پربندرو دمرد کوشلك وکړ.

دمتحدینو یوی‌بلی ټولګی جنګی بیړیو د آلمان پر بیړیو حمله وکړه چه دهغی حملی په‌اثر ئې وهغو بیړیوته درانه‌تاوانونه‌واړول. سره له‌هغه چه‌هوا هم خرابه ده خو د ۸ نمبر اردو گزموی فعالیت شروع دی او د آلمانیانو دا کتشافی ټولګیو حملی ئې رد کړی اویو لنډ ډبو آخ‌ییش شو د«انسیو» په‌جبهه کښې دا کتشافی ټولګیوفعالیت شروع دی .

دمتحدینو الوتکو د آلمانی پر عسکری نخښو اوپلانو اود ایطالیاپه شمال کښې‌د اور گاډو پرټآ سیساتو بمباری وکړه چه‌د هغه‌په اثردالمان یوه الوتکه تلفه شویده اودمتحدینو هم ٥ -الوتکی‌و خپل مرکزته ندي راغلی. (ریو تر)

لندن: دلندن څخه د (ناروی) د بحری‌قوی‌د قوماندانی اعلامیه وائی چه‌:پەدی‌وروستیوورځو کښې‌د(ناوری) «اولا» ډولواوبټلانو دناروی‌په‌شمالی اوبو کښې‌د خپلو اکتشافی عملیاتو. په‌نتیجه کښې‌دآلمان دوی‌بارووړونکی بیړی- په دری نیم‌زره طنه ظرفیته او یوه بله محافظه بیړی- په‌دوه زره طنه ظرفیته ډوبه کړه.او یوه بله‌تیل وړونکی بیړی- ئی‌چه (٦) زره طنه ظرفیت ئی درلود سره‌دآلمان‌د (۲) نوروبیړیو په‌تا ربیهو وو پښتله چه‌د هغه نتیجه تراوسه پوری نده معلومه دناروی دغو او بټلانو پر تیرو (۹) میاشتو کښې‌د آلمان ۲۰ زره طنه بیړی- ډوبی اودغه ډول ئې‌د آلمان ډیری‌نوری بیړی- خرابی کړی‌دی. (ریو تر)

ملبورن : دمتحدینوحربی ابلاغیه دبحرالکاهل دجنوب غرب دحوزي‌نه وائی چه : دمتحدینوالوتکودسلیمان دجزیرو دهوائی‌مر کز ونه دنیوبرتن په‌شمال‌شرق کښې‌پررابال بمباری‌وکړه دمتحدینو سپکوجنګی بیړیو د (ولومس) دشپه جز یرې‌په ساحل کښې دجاپان ٤ ورې بیړی- چه عسکر ئې دځا نه سره‌اخستی‌وه‌ډوبی کړې . د اتازونی فوځونودامیرس‌ا گوستاپه‌خلیج کښې چه‌د بو گانویل په‌جزیره کښې‌واقع دی دجاپان دفوځونوحملې رد کړې داتازونی‌الوتکود کارولین‌په‌جزیرو کښې پر پناپی‌او کوسای‌اود مارشال په شرقی برخه کښې دجاپان پردوو مرکزو بمباری وکړه . دمتحدینو الوتکو په (نیوآئر لیند) کښې د کاوی تنگ پربندر اود نماتنای‌پر هوائی مرکز‌بمباری‌وکړه‌اود مانوس په‌جزیره کښې‌چه‌دادمیرالتی‌په‌جزیرو کښې واقع ده ۹۰ طنه بمونه‌ئې پر بندری اونظامی تا سیساتو اوهوائی مرکز وا چول او د نیو گینی په ساحل او نیو برتن‌او نیوآ ئر لیند کښې ئې دجاپان ۱۳ کچنی‌بیړی-ډوبی کړې‌او (۷) کچنیو بیړیوته‌ئې‌تاوان‌واړاوه دمتحدینوا کتشافی‌الوتکو دنیو گینی په‌ساحل کښې دوې باروړونکی‌بیړی- چه د ۲ او ۳ زروطنو په‌شاؤ خوا کښې ئې ظرفیت‌درلود‌ډوبی کړې. دمتحدینوجنګی‌بیړیودمدانګ په‌ساحل کښې دجاپان پرنظامی تاسیساتو بمباری وکړه . (ریوتر)

نوی ډیلی : دهند حربی اعلامیه وائی چه : دشنبی په شپه دانګریز او امریکی‌الوتکو‌په (بسین)-(مایو) (اراکان)-(کالاوان)-(چندوین) (کاتها) (کاماتنګ) کښې دجاپان پرنظامی ځایوبمباری وکړه (ریوتر)

برلین : دالمان حربی ابلاغیه : د«دنیپر» له‌منطقی څخه‌بیاد«تارنو» ترناحیی‌پوری کلکی جګړې‌جاری‌دی د« کریوای روگ » ، کریفو گراد یا (سولنی گرود کا)- (پو گرووپچی) (تارنوپول) په‌جبهو کښې دروسانو کوښښو څه‌نتیجه ورنکړه . اود روسانو‌هغه‌قواوی‌چه‌د« تارنو پول » په‌ښارننوتلی وی دالمانی قواؤدسختو ضربوا و متقابلوحملوپه‌اثربیرته‌وایستلی شوی د شرقی محاذ‌په‌شمالی‌جبهه کښې د«نیول» دغرب‌په شمال‌او «ربلسکا» او«ماروا»‌په‌ناحیه کښې دروسانو‌حملی دالمان دقواؤ دسخت‌مقاومت‌او متقابلو حملو په اثرر‌د شوی او دروسانو تر (۱۰۱) تا نکونه ډیر محوه شوه. د«نتینو» په جبهه او « اپر یلیا » په‌جنوب کښې‌دمتحدینو‌حملی‌ر‌د‌شوی. په نورو جبهو کښې بله مهمه واقعه نده پیښه شوی. صرف محلی او اکتشافی ډب او آخ‌ییش شو.دآلمان لیری ویشتونکی توپو د « نتینو » پر بندر دمرد کوشلك وکړ چه دهغه په‌اثر ئې‌یوه‌دحمل‌اونقل‌بیړی‌تاوانی کړه یوی ټولګی‌ایطالوی‌الوتکود«انسیو» پر بندر حمله وکړه چه دهغه حملی په‌اثر ئې دمتحدینوو یوی بیړی ته چه (۷) زره طنه ظرفیت‌ئې درلود تاوان ور ساوه دمتحدینو الوتکو دحوت په (۲۰) تاریخ پر روم حمله وکړه چه دهغه‌په اثرئې وملکی‌وګړو او عمارتوته تاوانونه واړول او دمتحدینو (٦) الوتکی‌راوغورځولی‌شوی. دالمان یوی ټولګی محافظوبیړیود «ایجن» په‌اوبو کښې دمتحدینوپریوه چټکه بیړی حمله وکړه اوویوی بلی بیړی‌ته‌ئې کلك تاوان ور ساوه تیره شپه دمتحدینو الوتکو د«راین ویست فیلیا» پرمنطقه بمباری وکړه دالمان اوبټلانو داوقیانوس اطلس‌اومدیترانه کښې دمتحدینو ١٦ محا فظ مخربونه ډوب او۳بم اچوونکی الو تکی ئې راوغورځولی . (ترانس اوشن)

توکیو: په‌بوګا نویل کښې‌توده جګړه‌شته اودمتحدینو له قواؤ نه‌یوه مهمه نقطه و نیو له شو ه . د دغو عملیاتو په‌ضمن کښې دمتحدینو ډیر عسکر‌ووژل شوه‌اود‌دوی ډیر توپونه ویجاړ‌شوه . دجاپان سا حلی تو پو د«هانزا»په‌خلیج کښې‌دمتحدینوله‌هغو مخربونه چه‌غوښته ئې پرساحل مړدك واوروی یوډوب اوبل‌ته‌ئې تا وان واړاوه . «دومی»

توکیو : دهغی دوستی په‌اثرچه دجاپان اودپر تګال ترمینځ شته په دی ورځو کښې‌به‌دپرتګال‌یونماینده د تیمور دجزیری دوضعیت درا پور دپاره چه‌اوس دغه جزیره د جا پان په لاس کښې ده‌راشی . (دومی)

دشپی وستری خبرونه

برلین . دالمان په‌نظامی رسمی تبصره کښې ویل شویدی چه په‌شرقی محاذ کښې‌دتار نوپول‌نه‌په‌غرب کښې تر کریوای‌روگ‌پوری په‌شرق کښې المانی قواؤ داسی جبهه تشکیل کړه چه مخصوصاً‌دابلاستکی په‌مر کز کښې ده اودشوروی‌قواؤ ونشوای کولای چه په‌دغه جبهه کښې په‌درستی سره کامیابی حاصلې کړی .

برلین . دشوروی هغه یوټولګی عسکر چه‌د تارنو پول په ښارننوتلی‌و دالمان دقواؤله‌خوا ووژل شوه اوپه دغه جبهه کښې‌دشور وی قواؤ‌حملې هم رد شوې .

لندن:اتلی‌دانګلستان‌دصدر‌اعظم نائب‌وویل چه‌تر جګړې وروسته‌مسئله ډیره‌لویه‌وظیفه‌ده چه‌دټولودپاره خواړه اوجامه او کار او کورتهیه‌شی.نومیالی داهم‌وویل چه‌متحدین اوس‌لا په دی کاراخته‌دی اوددغه کارپلان ډیر پیشرفت هم کړیدی .

لندن : دمسکو د خبر سره سم دتارنوپول دښار په کوڅو کښې‌دالمان اوشوروی قواؤ په‌مینځ کښې کلکه جګړه جاری ده اوشو روی فوځونه په‌حال‌دپیشرفت کښې دی .

لندن : دانګلستان خلك‌به‌د۱٦٥ ملیونو پونډو حربی اعانې د ټولولو دپاره یوه عسکری هفته‌ونیسی .

لندن : څر ګندیږی چه دسوت ویلزد سکرو دمعادن‌د ۹٥ زرو کسو کار کوونکومرورتیا چه د کار څخه ایستل شوی وژر‌به ختم شی اودغو کار کوونکوته‌وعده ور کړشویده‌چه دتاسو تکلیفونه به رفع شی .

عبقریت او جنون

له «المقتطف» څخه:

دلمړنیو پوهانو له مطالعاتو څخه څرگند یږي چه د عبقریت او جنون ترمنځ څه علاقه وجود لري او دی ته ئې اشاره کړیده چه افلاطون د شاعرانو دجنون (لیونتوب) څخه خبري کولی او ارسطو هم ویلي: «دفلسفي او سیاست او شعر اوفنونو پرډېرو مبرزینوغم او اندیښنه غالبه وی»، «د رایدن» انگلیسی شا عر دی ټکی ته اشا ره کړی اوپه خپل شعر کښې ئې ویلی دی: «ذکاوت جنون ته نژدی دی او خورا لنژ څه فرق «سره لري .

دی مفکوری دزمانو په تیریداو سره په اذهان او افکارو کښې ډیر رسوخ پیدا کړی او د عبقر یت او جنون دیو ځای والی په نسبت هغه مفکوره قوی گرزیدلی دی .

له ۱۸۰۰ کال څخه دعبقریت او جنو ن تر منځ علاقه تقر یباً په علمی صورت دمطالعی مورد گرزیدلی ده او (شوپنها ور) دی نکتی ته ملتفت شویدی. په ۱۸۳۵ کال د معظمو پوهانو اولوپو مفکرینو په باب کښې دعبقریت او عقلی امرا ضو تر منځ د علاقي په خصوص کښې د نوی معلوماتو دتطبیق د نقطی له نظره د سقراط لمړنی ترجمه خپره شوی وه اوهغه (لیلی) لیکلی وه. په ۱۸۵۹ کال د (مور ودی تورر) کتاب خپو ر شوی او نوموړی په دی کتاب کښې دامسئله په عمومی ډول تحلیل کړی او عبقریت ئې له عقلی امراضو څخه یو حالت بللی او دمخی (ماغزو) تهیجاتو افراطئې دهغه منشاء گڼلہ . (مورو) ونه غوښتل چه عبقریت محدود و کړ زوی یاهغه په کومی نفسی معنی پو ری ملحق وبولی هغه ټول هغسی خلق چه هر راز اوی کارونه کوی بی له دی چه ددوی دنفسی بنیږاختلاف ته و گوری عبقری بلل اوهغه څوك چه ددهد آراؤ پیروی کوی مجبور دی ټول هغسی څو ك چه لوی کا رونه کوی مجنو ن او لیونی وبولی - مورو عقیده لرله چه ددهه په دی آراؤ کښې هیڅ دشك اوشبهی ځای نشته دی ځکه چه هغه ډېری علامی او امارات دعباقرهؤ په سیر تو کښې کشف کړیدی اوهغو پوهانو هم چه تر هغه وروسته پیدا شویدی هغه ئې مناسی دی اودهغه پیروی ئې کړی ده او بلکه پرهغه ئې څه زیاتوالی هم کړیدی او همد نو وا کتشافاتو اوددی عقید ی دظریفه حالاتو دمطالعی په اثر دهغو پوهانو په اذهانو کښې هغی عقید ی زیات تره ځای نیولی دی .

خورا ښه کتاب چه په دی خصوص کښې لیکلی شویدی د (عبقری سړی) په نوم دلمبروزو کتاب دی. دی کتاب داختلافاتو لمن زیاته خپره کړی اوددی په شاؤ خوا کښې جدی او شدید و مناقشانو صورت نیولی دی سره له دی چه دا کتاب دخپل دمعرفت په دایره کښې ډېر اووسیع نواحی لری مگر له لاسه ئې نه ده پوره شوی چه د عبقریت په تعریف اودهغه دنخښو په تحدید کښې پریوه حد باندی قایل شی او په یوفصل کښې نو موړی د عبقر یت د فزیولوژی دتحلیل دپاره تا کلی دی و یلی دی: عباقر غالباً (گرم سر او سرد قدم وی) اوهم ئې په دی سره خپله عقیده څر گنده کړی ده چه عبقریت له ډېر و نوا حی څخه له جنون سره شبا هت لری .

هغه په خپل دی قیمتی کتاب کښې و یلی دی چه ځینی عباقر (صرف نظر له بعضی نوادر او شاد دد وی څخه) له لیو نتوب او جنون څخه خلاص ؤ اوددی ډ ول دنوابغو له جملی څخه ئې سپنو زا او کولومب اودانتی او میشیل انجلو شمیرلی دی . مگر تر هغه و روسته له خپلی دی عقیدی څخه گرزیدلی دی او وائی : مونږ د شذ وذ مظا هر و او دجنون علائمو ته چه دځینو نو ا بغو او عبقر یو نو په ژوندون کښې ښکاره دی د خپلو دمعلوماتو دنقص په سبب اشاره نه ده کړی یادغو دمونږ پام نه د ی ور کړی .

په شلم قر ن کښې مختلف بحثو نه په دی باب کښې شویدی او ډیر پوهان عقیده لری چه داټول مباحث دیونا ن د مفکرینو دعقیدو تائیداوتا کید کوی د دی موضوع دبحث کوونکو له جملی څخه آ لمانی پو ه (و لهلم لا نگك ایکبا وم) عقید ه لر ی چه جنو ن د عبقریت په تکو ین کښې له مهمو او رئیسه عناصر وځنی شمیرل کیږي د هغو پو هانو له جملی څخه چه د دی عقید ی تائید کوی (نسبت) نو می ا نگلیسی عالم دی. هغه په خپل کتا ب کښې چه د (عبقریت جنون) نومیږي د جنون مظاهر اودشذوذ آ ثار دډېر و مبر زینو په ژوندون او دژوندون په مختلفه نواحی کښې پلټلی دی عقلی علوم د تجر بی در و یه په وجود راغلی دی او ټول هغه شیا ن چه لادی علم څخه پو هیدی شو دتجر بی اولیدلو له مخی دی دتجر بی در ویه مو لید لی دی چه ډ یر دنفسی ا ضطراباتو له انو اعو څخه دحافظی ور کیدلو اوداعصابو سقوط ته رسیدلی د ی اوپه تا کلو وختو کښې ئې عقلی قو ه ضعیفه شو ی او مخ په انحلال گر زیدلی ده حتی چه مریض په پای کښې له خپل کار څخه عاجز گرزیدلی دی اودبحث کوونکو پوهانو آراء د عقلی امراضو په خصوص کښې دی خبره تقرر نیولی دی چه عقلی امراض راز راز دی چه هرراز ئې مخصوصه مظهر ه او معروف سیرت لری دعقل اودهوښ دخاوندانو له حالاتو سره د هغو لیو نیا نو دحالاتو د موازنې په و اسطه چه دهغوی په لیونتوب کښې هیڅ شك نشته دی او ددی دواړو دنفسی تو پیرونو اومیزاتو دمطالعی په ذریعه د علم النفس پوهان دلیو نتوب دډیرو علا مو پر پیژندنه اوداعصابو دانحلال پر دلائلو پوهیدلو موفق شول

دنفسی مرضو نو پو هان د عقلی مر ضونو په مطالعی سره پردی و پوهیدل چه دحواسو فریب په غالب و ختو کښې د عقلی امراضو دمصا حبی علایم بلل کیږ ی په همدی تر تیب دعلم النفس پوهان د عقلی مرضونو اود ور پیښ شوو تطور اتـو او د مقـدار نـو علا مو د مطـا لعی پـه و ا سطـه و کولی شوه چه عقلی امراضو ته دهغوی په لمړیو مراحلو کښې چه په دی مراحلو کښې ډېر اشخاص دهغو نخښی او علامی لیدلی نشی تشخیص ور کړی او داهم دمشاهداتو اوتجربو نتیجی دی .

مگر هره یوه نوی تجر به ضمناً له ځان سره نوی مشکلات لري او علت ئې هم دادی چه علمی صحیح منهج تقا ضا کوی چه باید نتائـج لـه تجارب او مشاهداتو څخه خلاص کړل شی .نوی تجر بی لمړنی نظریی بی اساسه گرزوی ځکه چه نوی تجر بی له پخوانیو نظر یاتو سره ښکاره تناقض لری لکه چه په دی خصوص کښې ډېر مثالونه شته دی مثلا لیدلی شویدی چه ډېر له عقلی مرضونو څخه اودمالخولیاله انواعو ځنی ا کثراً دحواسو لـه خدعی سره مقرون وی ترهغه وروسته په تجربو سره داخبره څر گنده شوه چه ډېر و ته له نو ابـغ اوعباقر و ځنی دحواسو خدعـه ور پیښیږي نو آیا له دی څخه دااستنباط کیدی شی چه هغه ټول نوابغ مجانین اولیونیان ؤ؟

او داهمغه استنباط دی چه د مورو او (لمبروزو) مطالعات په هغه سره پای ته رسیدلی د ی . لیکن دلته داسوال په زړه گرزی چه آیادا استنباط یوداسی منطقی استنباط بلل کیدی شی چه له مجربه قوانینو اوعلمی اصو لو سره مطابقت وکړ ی شی ؟ له دی څخه څر گندیږي چه دمورو اولمبروزو او هغه اشخاص چه هغوی ته ور ټول شویدی دمسئلی پـه خصو ص کښې همداعقیده لری چه دحواسو خدعه چه بی دجنون له حالته نه پیښیږی یوه منلی شوی قضیه اویوداسی حقیقت دی چه دنقص اوتعدیل وړنه دی . او حال داچه کـله وخت به یوسړی وینو چه دعقل توازن ئې مختل، فکر ئې خراب اود حافظی قوه ئې ور کـه شـو ی وی نو به چار ناچاره هغه لیونی بولو اوبالمقابل به یوبل گورو داسی لـوی کـارونه به ئې په سر رسولی وی چه دتعجب اوحیرت موردبه وی نو آیا ددی دوهم سړی داحالت تقاضانه کو ی چه باید هغه بی له شك او تردیده عـاقل وبولو ؟ .

(شارلز لامپ) وائی عقلا امکـان نه لری چه (شکـسپیر) لیونی تصـور کړ و او دی داخپله عقیده کـا ملا حقیقت بولی .

اوبرسیره پر دی (گیتی) له شکسپیر څخه زیات معروف ؤ ، د ی داوچته شخصیت لرونـکی او کـامل سړی ؤ او دډېرو صفاتو لرونـکی ؤ اوهغو چه له ده سره یوځای ژوندون درلود په تعجب ا و حیر ت کښې ور ته یاته ؤ ا و خلك هغه دبشر یت له اعاجیبو څخه بولی. گیتی په ټولو هغو اشخاصو کښې چـه له ده سره ئې پیژندنه او کـتنه لرله ژور تاثیرات کړی ؤ .

هغه د کـا مل شخصیت نمونـه اود سلیم عقل اود مستقیم فهم لرونـکی بلل کیدو مگر پخپله گیتی دحواسو په خدعه اخته شوی ؤ چه پخپله هغه هم پردی باندی اعتراف درلود نو آیا له دی څخه پوهیدل کیږ ی چـه هغه هم لیونی ؤ؟ آیاداسی ر نگ حالات عقل ته نژدی نه دی؟دا گمان چه دحواسو خدعه مطلقاً دلیونتوب نخښه ده ناشی له سهو او خطا ځنی دی بلـکه باید دحواسو دهغی خدعی چه عاقلانو ته پیښیږي اودهغی خد عی چه لیونیانو ته پیښیږ ی فرق و کړ شی .

ا کتشا فات درعظیم ترین

ابحار روی زمین

(۲)

بازهم عندالمرا جعت فرا موش ومضمحل شده واغلبا چندین سال دیگر رابه سوال و گدائی جهت فراهم نمودن ذخیره وسرمایهٔ ضروریه و کشتی های کـافی ولایق جهت یك مسافرت دیگر بسر برده اند . ایشان ا کثراً یا ازاثر زخم سنانهای زهر آ گین یاتب یا غرق شدن بدریا ویافساد خون مرده اند. هکذا ایشان اکثراً به سردیها وانجمادها ار کتك (شمالی یامربوط بقطب شمال) وانتار کتك (جنوب یا مربوط به قطب جنوب) معروض ومبتلا گردیده ودر نتیجه به نقاط مهلك ومخوفی گیر آمده بعقو بت ها وعذابهای تشنگی و گر سنگی گرفتار گردیده اند . ولی در هر حال بجواب این سوال که چه غایه ومرامی ایشان را باین مبارزه هاو کشمکش ها واداشته بود گفته میتوانیم که غایه ها ونصب العین هاا ز عصر به عصر تحول پذیرفته وندر تا یك غایه ومقصد واحد وجود داشته است. هسپانو یها غایهٔ تلاش وجستجوی طلا را با غیرت وتعصب دیندار ساختن مردم مخلوط ساخته بودند . کاپیتن های فلمنگی (هولا ندی) غـایهٔ توسعه بخشیدن تجارت را برای بحار خودشان یعنی کمپنی هند شرقی هولاندی در نظر گرفته بودند. یك وقتی ملاحین انگلیسی درمقابل یغما گری هسپانوی ها عملیات دریائی را پیشه ساخته بودند. وبالاخره رو یهمر فته غایهٔ عمده در بسیاری از اسفار پولتیکی وتلاش یافتن راه ها برای پیشرفت ملی بود . پنجاه ودو سال بعداز کشف پاسفك ذریعهٔ بالبوا (۱۵۱۳) فلیپائن مستعمره گردیده وروحانی در یانورد (آندری دوارد انتا) بزودی بعبور پاسفك ازغرب بشرق برای اول دفعه بااقدام متهورانه برای اتخاذ یك موقع واقع در شمال جزایر هوائی مستعد گردید. باینصورت مسافر تهای باقاعدهٔ کشتی های تجارتی مانیلائی در بین امپراطوری هسپا نیه در فلپا ئن وسوا حل غر بی مکسیکو شروع گردید .

معهذا هیچـکسی راجع با ینکه بشمال یاجنوب معبر (اردانتا) چه واقع است دارای ضعیف ترین آید یه و نظریه نبود .

کشف جزائر سلیمان :

پیرو درنزد غربی ها بمثـابهٔ یك براعظم افسانوی کشف نـاشده و بسیـار غنی تلقی وشهرت یافته وچنین گمان شده بود که انـکـاس طلا، نقره ویك تختهٔ مس را در جزیرهٔ گردو نواح آن یافته است. بهر حال (پیرو) با ماجرا جویان و متهو رین بیقرار هسپانوی که زمین های بـکرو دست ناخورده را ضرورت داشتند، پرو مملو شده بود، چنانچه کورتی و پیزارو نیز قبلا بچنین زمین ها احساس ضرورت کرده بودند. بدین جهت در ۱۵۶۷ وایسرای (نایب السلطنه) یك هیئت اعزامی را درمعیت الوارو دومیندنا برادر زادهٔ ۲۵ سالهٔ خود جهت داخل نمودن اشخاص به آئین مسیحیت، مامور نمود درحالیـکه طبیعی کشف طلا نیز درضمن این ماموریت قرار گرفته بود. مند نـا یك شخص شریف ودا رای صفات انسانیت ودر هنـگام ضرو رت یك آ دم قایم ومحکم ودارای تحمل بود چنانچه درا واخر حیات فاجعه ناك خود بمقصد استعمار سرزمینی کـه کشف کرده بود خیلی ها مقاومت بخرج داد .

(باقیدارد)

خر گندونی

اعلان از طرف دائرهٔ ثبت

تجارت ریاست فیصلهٔ منازعات تجارتی نظر بـا صولنامهٔ ثبت تجـا رت شر کـتهای تجارتی وتجار اسماوغیره خصوصیات قیدیه را بدفتر ثبت تجارتی ریاست فیصلهٔ منازعات به ثبت رسانیده اند اینك برحسب مادهٔ (۸) ا صو لنا مهٔ مذ کور جهت آ گا هی عموم تجار وغیر تجار ذیلا توضیح واعلان میگردد :

۴۳۵- ا سم : سید جلا ل خا ن ولد سید جمال خـان ، سیدعلم خان ولد سید اسماعیل خان (برادر اند ر تجار ت یك وجود گی) محل تولد و تاریخ آ ن کـا بل سنه ۱۲۸۹ سنه ۱۳۰۴ ش، تا بعیت افغان ، عنو ا ن تجارت سید جلال خان و سیدعلم خان موضوع تجارت میوهٔ تازه و غیر ه موضع تجارتخانه د کـا ن نمبر ۳۲ د ه افغانان ، اشخاص دارای صلاحیت امضاء سید جلال خان وسیدعلم خـان منفرداً .

۴۳۶ ـ اسم : محمدانور خان ولد شیر محمدخان ، محل تولد و تاریخ آن کـابل سنه ۱۲۹۳ ش ، تابعیت ا فغان عنوان تجارت محمدانور خان کشمش فروش ،موضوع تجارت کشمش وغیره موضع تجارتخانه د کـان نمبر ۱ ۵ ۱ ده افغانان ، اشخاص دارای صلاحیت امضاء محمدانور خان .

۴۳۷ ـ اسم : محمدحسن خـا ن ولد محمدا کرم خان، محل تولد وتاریخ آن کـابل سنه ۱۲۹۲ ش ، تـابعیـت افغان ،عنوان تجارت (دضیاتجار تخانه) موضوع تجارت پر چو ن ، مو ضع تجار تخانه سرای احمدشاه (مسگری) اشخـاص دا را ی صلا حیت امضاء محمد حسن خان .

۴۳۸ ـ اسم : نور احمد خـان ولد سید احمدخان عبدالصمد خان ولد احمد جان خان (برادر اندر تجا رت یك وجو ده گی جمع الدال) محل تولد وتاریخ آن کابل سنه ۱۳۰۰ سنه ۱۲۹۵ ش ، تابعیت افغـان، عنوان تجـارت نو ر احمد خـان دعبد الصمد خان ، موضوع تجارت میوهٔ تازه وغیره ، موضع تجارتخانه د کـان نمبر ۷۶ نوآباد ده افغانان، اشخـا ص دا رای صلاحیت امضـاء عبدالصمد خـان ومهر نوراحمد خـان منفرداً . (باقیدارد)

اطلا ع از بانك ملی افغان

به ترتیب همه ساله کسه های خزانهٔ بانك ملی افغان ازتاریخ پنجشنبه ۲۶ حوت ۱۳۲۲-الی اخیر سال جاری مسدود بوده وحواله جات راپذیرفته نمیتواند ازمشتریها ومراجعین محترم متمنی است که قبل ازتاریخ مذ کور حوائج خودرا رفع فرمـایند . (۵۷۵) ۳/۵

اعلان ازطرف دلبنیاتو شر کت

ذواتیکه خواهش خریداری شیر خالص را داشته باشند دلبنیاتو شر کت حاضر است شیر کـار آمد شان را به خانه های شان برساند. مرجع مفاهمه ریاست دلبنیاتو شر کت مقابل پل بـاغ عمومی درا پارتما نهای شیراحمدخان تاجر . (۵۷۱) ۲/۲